

Leerrede over Lukas 23: 44 en 45, uitgesproken op Woensdagavond 6/04/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 43: 3 en 4

Lezen - Lukas 23 vanaf vers 33

Voorrede:

Het zijn een paar bekende verzen, die wij zo-even zongen. De gehele Psalm is ons allen wel bekend. Het eerste vers vangt aan met:

Geduchte God, hoor mijn gebeden;
Strijd voor mijn recht,...

En het tweede vers:

Mijn God, ik steun op Uw vermogen,
Gij zijt de sterkte van mijn hart;
Waarom verstoot Gij m'uit uw ogen?
Waarom ga ik, terneergebogen,
door 's vijands wreed geweld benard,
Gestaâg in 't aak'lig zwart?

Dat tekent ons overvloedig het lijden en de nood waarin de psalmdichter zich bevond. Nu is het wel zeer opmerkelijk, dat, terwijl er staat: "Waarom verstoot Gij m'uit Uw ogen? Waarom ga ik, terneergebogen", enz. de psalmdichter zich nochtans in vrijmoedigheid uitspreekt, zoals wij daarvan zo-even zongen:

"Zend, HEER, Uw licht en waarheid neder."

Waar vandaan heeft de psalmdichter dan die vrijmoedigheid verkregen - waaruit heeft hij die - om in zulke omstandigheden Hem aan te roepen: "Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden?" Laten wij dan hierop letten, dat wij hier te doen hebben met een eenvoudig, oprecht, en waar gelovige, die er van verzekerd is: mijn zaligheid ligt alleen vast in een ander, namelijk in Jezus Christus; daarbuiten is het niet. Die is het, Die alles heeft verdiend, alles heeft verworven. Die ons ook, op een verborgen wijze, die volharding toebrenge - terwijl wij hier door de zonde onderworpen zijn aan: verlaten van God, de grootste nood, het zwaarste lijden, en in de gehele wereld geen uitkomst, hulp noch lathen kunnen zoeken en vinden - het is alleen bij U!, en daaruit aan Hem blijven hangen. Die volharding welke Hij in de harten der gelovigen werkt, dat, al is alles liegende en al gaat alles geheel tegen eigen licht en inzicht in, zodat het één duistere nacht is, er nochtans voor de dag komt, dat men het onvoorwaardelijk tot Hem wendt, die volharding is mede door Christus verworven.

Want Hij is als Borg en Middelaar in de volste zin des woords in de verlaten geweest, in de volste zin des woords als in het akelig zwart, in de volste zin des woords in een nacht en duisternis.

Hoewel het zo geweest is: niet één lichtpunt, noch beneden noch boven, maar één en al duisternis, zo heeft Hij vrede gehouden met Zijn Vader. Ook al stortten de fiolen des toorns Gods, vanwege de zonden, op Hem uit, dan spreekt Hij Zich nochtans uit: "Abba, Mijn Vader", "Mijn God! Mijn God", en aan het einde: "Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest."

Hij is als Hoofd van Zijn christengemeente, de grote Doorbreker, Die voor het aangezicht Zijns volks heengegaan is en nog heengaat, opdat er plaats zij dat zij Hem volgen. Ja, waaruit er vrijmoedigheid is om tot Hem te naderen, Die alle macht bezit, en ook zelfs te zeggen:

Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd...

Als wij daarbij komen: de mens niets, God alles, alle werk des mensen ijdelheid, Christus' werk alleen geldend, en dat Hij Zijn ellendigen in de overwinning - waarin Hij overwonnen heeft - doet delen en hun daarvan mededeelt, wie zal dan kunnen uitspreken, en waar zullen wij beginnen en waar eindigen, om die rijkdom die daarin begrepen ligt, op de rechte wijze te bezien? Nochtans vragen wij een wijle daartoe uw aandacht. Dat God ons een weinig licht en inzicht schenke in de verborgenheid en in Christus' arbeid, opdat onze harten worden opgewekt om zulk een Koning als het hoogste te lieven en te eren. Zoeken wij dan vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezene, uit het heilig Evangelie naar de beschrijving van Lukas, het 23e hoofdstuk en daarvan het 44e en het 45e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

44. En het was omtrent de zesde ure, en er werd duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe.

45. En de zon werd verduisterd, en het voorhangsel des tempels scheurde middendoor.

Leerrede.

Het is een hoogst ernstig en belangrijk woord, dat wij hier uw aandacht hebben voorgelezen: de Zone Gods hangend aan het kruis, tussen hemel en aarde, en dat onder de spot van alles en allen. Slechts enkelen uitgezonderd zoals de discipelen, en de vrouwen die van verre stonden. Ook heeft nog opgehouden te spotten één der moordenaars - die is zo-even tot bekering gekomen, kort, helder, zakelijk en door Jezus toegesproken: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn" - verder was alles spottend.

Die voorbijgingen lasterden Hem. Daar behoorden onder: de overpriesters, de schriftgeleerden, de Farizeeën en het volk in het algemeen. Dus, let wel, niet een troep ruwe, heidense soldaten die Jezus gekruist hadden, maar de godsdienstige massa. Apart lezen wij daar nog van: ook de overpriesters, en de schriftgeleerden, en de Farizeeën. Dat was nog wel de grootste en rechtzinnigste partij! Die erkenden Mozes en de profeten; dus zij aanvaardden de gehele heilsleer. Zelfs díe waren aan het spotten!

Jezus hangt daar aan het kruis; Die torst. Hij, die slechts één woord had te spreken, en alles lág!, gelijk te zien geweest is bij Zijn gevangen neming. Toen Hij zei: "Wien zoekt gij?", en zij Hem antwoordden: "Jezus de Nazaréner. Als Hij dan zegt: "Ik ben het", dan vallen zij daar achterover en liggen tegen de aarde, op één woord.

Nu, aan het kruis, zwijgt Jezus. Hij laat alles zijn gang gaan. Daar stijgt de ongerechtigheid geheel ten toppunt. Hij was goeddoende het land doorgegaan, had zelfs nog maar enige dagen van te voren, een dode opgewekt, die al riekte in het graf. Zij hadden Hem als in koninklijke heerlijkheid op een ezelsveulen de stad ingereden, en alles had geroepen: "Hosanna, de Zone Davids." Nu is het zó dat alles spot. Hij zwijgt.

Terwijl alles zo is, daar, op een gegeven moment, juist op het midden van de dag, de zesde ure - dus 's middags om 12 uur, als de zon op haar hoogtepunt staat en op het helderst het aardrijk verlicht en haar warmtestralen uitschiet op de aarde - in een punt des tijds, wordt alles in duisternis gehuld. Dat betrof niet alleen Jeruzalem en Juda, of heel het Joodse land, maar die duisternis is over de gehele aarde geweest. Was er nu een plotselinge zonsverduistering, gelijk wel meer het geval is? Neen, dat kon hier niet, dat is tegen alle wet der natuur. Want, het was volle maan, en dat de maan dan voor de zon komt, is krachtens de wet der natuur onmogelijk. Wij hebben hier niet met een zonsverduistering te doen zoals dat naar de door God in de natuur gestelde wet op verschillende tijden plaats heeft, en dan in verschillende delen van de wereld te zien is. Neen, hier is een geheel aparte zaak, gelijk de profeet voorzegt had, dat het duisternis zou worden op het midden van de dag. Zó duister: in één ogenblik wordt het nacht. Apart staat er hier bij Lukas vermeld: "En het was omtrent de zesde ure, en er werd duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe." Dus tot 's middags 3 uur. Dan staat er nog apart bij: "En de zon werd verduisterd". Dat wordt er nog afzonderlijk bij vermeld. Wat zijn dat hier dan voor buitengewone zaken, die hier in de natuur plaats hebben? Om deze zaak nader te beschouwen, laten wij dan teruggaan tot het scheppingswerk.

Mozes beschrijft in Genesis: "In den beginne schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op de afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren." Dan is daar het woord Gods met gezag! Hij wenste uit het niet voort te brengen: hemel, zee en aarde, met al wat op en in dezelve is. De eerste daad die dan plaats heeft is, dat God spreekt: "Daar zij licht!" en ... wèg is de duisternis, daar is geen plaats meer voor. Dat is door het Woord Zijner kracht. Zodat de werken, welke die Majesteit in aanzijn riep, geschiedden in het licht. Immers, dat Hij alles in aanzijn riep, was om Zijns Zelfs wil, dat is: tot eer en tot heerlijkheid Zijner Majesteit. Wat is er dan meer gepast, meer op zijn plaats, meer in overeenstemming met de heerlijkheid van Gods Wezen - Die de heerlijkheid van Zijn Wezen openbaart in werken - als op de voorgrond treedt: "Daar zij licht", en de nacht en duisternis verdwijnt? Na drie dagen, waarin elke dag nieuw in aanzijn geroepen wordt, breekt de vierde dag aan, en dan behaagt het God het licht over te dragen op de heerlijkheid der zon, opdat de zon zou zijn tot heerschappij des daags, en de maan en de sterren zouden zijn als lichten tot heerschappij des nachts.

Dat was dus in het midden van het scheppingswerk, dat de zon in aanzijn geroepen werd, en de heerlijkheid van het licht op de zon werd overgedragen, als een daad van almacht. Nu, al wat in aanzijn geroepen is, is tot verheerlijking en heerlijkheid Gods, des Scheppers, het één zowel als het ander. Daarom lezen wij van elke scheppingsdag: "En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed," totdat heel het scheppingswerk voltooid was.

Daar was als een afgerond geheel, de mens mede daarin begrepen, geformeerd uit het stof der aarde, waarin geblazen was de adem des levens en alzo geworden tot een levende ziel. Om heerschappij te voeren over de werken van Gods hand, over de beesten der aarde, de vogelen des hemels, ja zelfs tot de vissen toe, die in de wateren waren.

De heerlijkheid Gods straalde ook van dat eerste mensenpaar af, die Hij boven al het geschapene die heerlijkheid had medegedeeld, dat zij als redemachtige schepselen verrijkt waren met kennis, gerechtigheid en heiligheid. Die Majesteit zag in de mens Zijn reine beeld, en de mens aanschouwde in Zijn Schepper dat hij een pronkjuweel was, gemaakt naar het beeld Gods. Dat was de heerlijkheid in de staat der rechtheid.

Van de boom der kennis des goeds en des kwaads, die in het midden des hofs was, had God gesproken: "daarvan zult gij niet eten; want ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven." Die boom stond daar, en God gaf daardoor als een proefgebod. Wanneer zij daarvan aten, zouden zij de dood sterven.

Want dat zou insluiten, dat de heerlijkheid van Gods Wezen, de openbaring Zijner Majesteit in Zijn werken, zou zijn onteerd. Want al wat Hij geschapen had, was zeer goed.

Doch nu gebeurt het, dat, door de listige omleiding des duivels, die de slang gebruikt om daarna door Eva tot Adam te komen - die als verbondshoofd zijn ganse nageslacht voor God vertegenwoordigde - dat Adam valt, hij komt in overtreding. Wat had er toen eigenlijk moeten gebeuren? Bedenk eens: God had alles geschapen om Zijns Zelfs wil, tot eer en verheerlijking Zijner Majesteit. En nu beantwoordde dat machtige werk niet meer aan het doel; het was bevlekt. De mens heeft door die daad niet alleen zichzelf, maar het ganse scheppingswerk bedorven. Nu had daar, op hetzelfde ogenblik, de zon al verduisterd moeten worden. Want de zon en het licht waren niet tot dat einde gegeven opdat het kwaad er door zou kunnen geschieden.

Daarom zegt de apostel nog: "dat het ganse schepsel tezamen zucht; en tezamen als in barensood is tot nu toe." Want de zon is niet aan het firmament gesteld om zondaren te dienen in hun vuilheid en afval van God! Het licht, hetwelk het hart vervult met vrolijkheid, is er niet om schepselen Gods in hun zonde te stijven en te dienen! Ja, de aarde is er niet om betreden te worden door overtreders van het gebod en van de reine wet Gods. Heel de boel, het ganse gestel, had zich daar dan moeten oplossen in het niet, en moeten vergaan.

Maar, nu was er in de eeuwigheid wat geschied, vóór de aanvang van de stofkens der aarde. Toen had die Majesteit al overzien, dat de mens, die Hij dacht te scheppen, zijn weg zou verderven, en met zijn ganse nageslacht zich in het verderf zou storten, en had die Jehova, God de eerste Persoon in de vrederaad geroepen: "Wie is dan Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken?" Het was Jezus Christus, Die op Zich nam om Borg te worden, waar God van spreekt: "Ik heb Hem verwekt in gerechtigheid."

Dat bij de val de aarde niet ophield te bestaan, dat de zon niet werd verduisterd, dat het ganse gestel zich niet in het niet oploste kwam, doordat Christus Zijn Woord gegeven had: Ik sta Borg, dat doe Ik. Ik sta voor hen Borg. Ik zal betalen en aan alle eis van de Wet alsook van recht voldoen. Zo moest er aan de gerechtigheid Gods voldaan worden. God moest Zijn eer weer hebben, daar de mens God onteerd had.

Adam was daarmee begonnen, en vervolgens heeft heel zijn nageslacht het voortgezet. Ook wij; want wij kunnen van nature niets anders. Dat zal zo zijn en blijven bij het ganse Adams geslacht, tot de laatste toe, totdat de tijd er zal zijn, door God gesteld, dat Hij hier een voleinding zal maken.

Nu moest er betaald worden. Dat kon niet anders. Daarom moest God de zonde bezoeken aan Hem die Borg stond. Dat was dan de drievoudige dood, want daaraan was de mens onderworpen, namelijk de tijdelijke, of de lichamelijke dood, dat is de scheiding van ziel en lichaam, voorts de geestelijke dood, dat is het totaal af zijn, gescheiden zijn van God, macht- en krachteloos zijnde door de zonde, geheel van God af (daarom lezen wij herhaaldelijk in de Schriftuur van goddeloos, los van God; dat is de geestelijke dood die aanstonds Adams deel is geworden zodra hij gezondigd had. Toen is aanstonds de geestelijke dood ingetreden.) en daaraan is verbonden de eeuwige dood. Zijnde de straf aan ziel en lichaam beide voor eeuwig in de hel.

Nu stond Christus Borg, Hij moest de geestelijke dood, het af zijn van God, dus de scheiding die er was tussen God en de mens, opheffen. Want als die niet opgeheven wordt, dan is de eeuwige dood er aan vast, zodra de lichamelijke of tijdelijke dood, ziel en lichaam scheidt, en dan is er geen herroepen meer aan. Dus is het hoofdzaak dat de geestelijke dood - het af zijn van God - moest opgeheven worden. Dat kon geen engel; dat kon geen mens. Dat kon er slechts Eén, Hij Die op Zich genomen had om Borg te zijn: Jezus Christus.

Nu hangt Hij daar aan het kruis, tussen hemel en aarde. Op aarde was Hij verworpen, daar was als geen plaats voor Hem. En de hemel kon Hij niet ingaan, tenzij eerst alles in het reine gebracht was. Eerst moest alles geschied zijn waartoe Hij door de Vader op deze aarde gezonden was. Zo moest dan Christus ten volle ervaren, beleven, de schrikkelijkheid van het af zijn, het los zijn van God Zijn Vader, gelijk Hij ook gezegd heeft toen het de 9e ure was, en die drie-urige duisternis voorbij was: "Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!" Zo is dan in die drie uur, van 12 uur tot 3 uur 's middags, in zijn volle kracht openbaar geworden de geestelijke dood.

Daar heeft God Zich totaal ingehouden; daar heeft die eeuwige Geest Zich geheel ingehouden. Want de natuur die gezondigd had, moest voor de zonde betalen, en God kan niet met de zonde delen. Daar hing aan het kruis de Mens Jezus Christus, als Borg en Middelaar in onze plaats.

Zelf rein en zonder zonde, ontvangen van de Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria, dus Zelf geen zonde hebbend. Maar als Borg had Hij al de zonden van Zijn ganse bruidskerk van alle eeuwen op Zich, en daar kan God niet mee delen. Helemaal niet. De minste zonde is in strijd met de heerlijkheid van Zijn Wezen, uitgedrukt in de Wet. Daarom is de Wet der 10-geboden het uitgedrukte beeld van Gods vlekkeloze, reine natuur.

Nu gebeurt daar, in één ogenblik, dat de gehele aarde in duisternis wordt gehuld, en de zon ophoudt haar lichtstralen uit te schieten. Het wordt nacht. Denk dat eens even in. Daar hangt Christus naakt aan het kruis. Van beneden is er geen sterkte voor Hem; want daar wordt Hij bespot, en Zijn discipelen staan van ver. Van boven niets dan de fiolen van Gods toorn en gramschap. Hij hangt zo niet voor Zichzelf, maar voor de schuld des volks.

Hoe heerlijk heeft daar onze Middelaar het gebod van koning Salomo overtreden om geen borg te zijn voor een vreemde, want dat is de Koning wel geworden, voor degenen die vervreemd waren van God, vervreemd van Christus. Hij droeg in Zich de reine en heilige Wet, en wij, gevallen schepselen, zijn beeldragers van satan. Nu hangt Hij daar in de nacht.

Nu is daar in een punt des tijds, de grootste crisis van alle eeuwen aangebroken. Want God moet Zijn eer hebben. Hij is een soevereine Majesteit, Die recht heeft om te verdoemen, Die als God kan doen gelijk het goed is in Zijn ogen. Daar verenigt zich geen enkel Adamskind mee, want daarin zijn wij de grootste vijanden en tegenstanders.

Toen Adam gezondigd had, en wist dat hij sterven moest, kende hij zich toen schuldig? Wierp hij zich voor God neer: U hebt recht om met mij te doen? Neen! Hij ging zich bedekken met vijgenboombladeren, kroop weg onder het dicht geboomte. Toen God hem riep: "Waar zijt gij?" gaf hij als antwoord: "ik ben naakt; daarom verborg ik mij." Als God dan zegt: "Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt gij van die boom gegeten, van welke Ik u gebod, dat gij daarvan niet eten zoudt?" Dan is Adams antwoord: "De vrouw, die Gij mij gegeven hebt, die heeft mij van die boom gegeven." En Eva zegt: "De slang heeft mij bedrogen." Zij eerden geen van beiden God in Zijn Soevereiniteit, vielen niet neer, erkennend: U hebt recht ons te verdoen.

En wat doet Christus? Daar waar de fiolen van Gods toorn worden uitgestort, en het aardrijk in nacht gehuld wordt, zwijgt de Koning. Hij geeft God de eer. Die heeft recht om zo te doen. Al hangt Hij daar als martelaar tussen hemel en aarde, God is Soeverein, is heilig. "Ik Erken nochtans, Gij, Gij zijt heilig, HEER." Dat is bij Christus. Zo is Hij. Nu hangt de Koning daar als Borg en Middelaar, om alles over Zich heen te laten gaan, alle vloedende des toorns, en is er bij Hem volle vereniging met Zijn Vader. Is dat alzo passend en betamend voor de hoogste Rechter, de Koning buigt er onder. Wij doen het niet, wij zijn te hoogmoedig. Al werkt in ons binnenste van onze zonden, ja de brand van onze zonden in onze boezem, dan kennen wij ons nog niet schuldig. Als wij het doen, doen wij het maar door overwicht van God op ons. Zulke vijanden zijn wij. Maar Jezus doet anders. Die laat alles aan Zich wedervaren en geeft God de eer, en erkent Hem in Zijn soevereiniteit en gezag.

Maar denk eens even in: Hij had op Zich genomen Borg en Middelaar te zijn.

Ik noem het hier de grootste crisis van alle eeuwen. Al sprak de Koning maar één woord, al stortte Hij maar één klacht uit - dat het toch wel een beetje erg was - wat zou er dan gebeuren? Dan, in een oogwenk, zou alles in het niet worden opgelost, de elementen brandende vergaan en de hemelen toegerold worden als een boek. Maar de Koning zwijgt, eert Zijn Vader, geeft Hem de tiend, brengt hier de tiend in Zijn schathuis. Zo doet de Koning. Welk een Man is dat! Dat is de Eén uit duizend, waar Salomo over spreekt, de ware Middelaar Gods en des mensen.

Ten andere: Adam heeft opgehouden God - als de God van zaligheid, van eeuwig leven - geloof te geven. Hij heeft anders gedaan, hij is satan geloof gaan geven, en heeft dus die Majesteit Gods als tot leugenaar gesteld, tot Eén aan Wie hij zijn vertrouwen niet kon geven. Heeft Hem dus naar de hoogste eer gestoken, heeft Zijn rein deugdenbeeld geschonden. En wat doen wij? Geven wij God geloof? Die Majesteit predikt ons (hoeveel jaren komen wij al onder het Evangelie?): laat u met God verzoenen, want dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft, en dat Hij Dien, Die geen zonde gekend heeft, zonde voor ons gemaakt heeft.

Geven wij Christus, geven wij God geloof? In zoverre wij genade ontvangen hebben tot aanneming, geven wij dan God en Christus geloof zoals het moet? Neen! Wèl als Hij ons toeschikt; maar in onszelf hebben wij dat niet. Wij hebben - als het er op aankomt - geen cent krediet en vertrouwen in onze Schepper.

Wat moet nu Christus, de tweede Adam, doen? Hij moet Gode geloof geven, als de God van zaligheid en eeuwig leven. Waarin kan dat geschieden? Met Zich te geven, ook al gaan de vloedende van toorn over Hem. Nu is het daarin dus ook tegelijk, dat het de ure en de macht der duisternis is. Christus hangt daar als in het voorportaal der hel. Alle helse machten vallen daar de Koning aan: is dat Uw Vader? Is dat de God van zaligheid? Is Die rein en goed? Is Hij alleen heilig?

Maar wat doet die Leeuw uit de stam van Juda? Hij had al tot Zijn discipelen gesproken: "de overste der wereld komt, maar heeft aan Mij niets!" Hij heeft Zich verenigd met de wil des Vaders, Die heeft Hij als het Hoogste lief. Al is er niets dan toorn, al is het één stikduistere nacht - in een volle 3 uren, waarin niet de minste lichtstraal Christus sterkte en diende - dan erkent Hij Die Majesteit in Zijn soevereiniteit, en geeft Hem geloof, namelijk dat Hij een God is Die niet anders kan handelen dan zoals Hij doet, en dat Hij dan nochtans blijft de God der liefde, al handelt Hij zó in rechtvaardigheid.

Ten derde: de reine Wet Gods sluit in, om God boven alles lief te hebben, en de naaste als zichzelf. Wat deed Adam? Die viel als het blad van de boom van God af. De liefde hield op. En wat de naaste betreft, hoor maar eens dit woord, toen God tot Adam sprak: "Hebt gij van die boom gegeten?" Dan is zijn antwoord: "De vrouw, die Gij mij gegeven hebt, die heeft mij van die boom gegeven, en ik heb gegeten." Waar is de liefde? Die is zoek, is wèg. Er is geen liefde meer tot God, en er is ook geen liefde meer tot de naaste.

Wat zit er dan op de troon? Ik! Dat is het hoogste goed geworden. Adam wil zichzelf helpen, dienen, redden, ten koste van God, en van zijn vrouw, ja van àlles. En hoe zijn wij? Als wij het leren kennen zoals het is, dan hebben wij niet de minste liefde tot God, ook niet tot de naaste. Wij hebben God lief, ja, wanneer Hijzelf in ons hart aanbrengt en toebrengt, wat de kerk deed zingen:

God heb ik lief, want (het heeft een oorzaak) die getrouwe HEER;
Hooft mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen,...

Dan heeft het dus een oorzaak, namelijk door God Zelf aangebracht. Van nature is het er niet. Liefde tot de naaste, is er dat? Neen, in het allerminst niet. "Ik" is bij ons het hoogste. Dat staat veel hoger dan eigen man of vrouw, vader, moeder of kinderen, broers of zusters.

Er is geen hogere God dan het eigen ik. Maar kàn het, om de naaste lief te hebben? Já; wanneer er maar de minste sprank van Gods genade is (geen vroomheid en godsdienstigheid) dan brengt dat teweeg - als het heerschappij over het hart voert - dat wij onze vijanden wel zouden willen vastpakken en eens willen overdrukken van de liefde die er bij God is. Dan zouden wij wel tegen de grootste wereldling en goddeloze willen zeggen: och, jongen, doe toch niet zo, want het is toch zo'n goede God! Dat doet de liefde, tot God en de naaste. Maar dan wordt het aangebracht, want zèlf hebben wij het niet.

En hoe doet nu Christus? Die heeft zó Zijn Vader als het hoogste lief, dat, al gaat er dan nog zo'n schrikkelijke toorn des Almachtige over Hem, al vallen alle duivelen op Hem aan, dan heeft Hij toch Zijn Vader als het hoogste lief, en dan heeft Hij Zijn ellendigen nog even lief, al staan zij, die gezegd hebben: "wij kunnen wel met U sterven", van ver. Dan heeft Hij een Petrus, die Hem verloochend heeft, nog even lief. Daar heeft Hij alle lijden voor over, en laat Zijn bloed vloeien, en torst alles. Zo verricht Christus hier in die duistere nacht zulk een arbeid, omdat Hij het ware Pascha wil zijn, opdat het oordeel, de engel des verderfs, ons zou voorbijgaan, en dat door Zijn bloed.

Hij wil het ware Paaslam zijn, om Zichzelf geheel, volkomen te geven met ziel en lichaam, opdat wij, in de volste zin des woords, in Christus alles zouden vinden wat tot het leven en de eeuwige zaligheid nodig is. Zo doet Christus hier, in die drie-urige duisternis. Hij erkent God in Zijn Soevereiniteit, als de hoogste Rechter, brengt Gode het geloof aan, door Zich aan Zijn Majesteit te onderwerpen, dat Hij is en blijft de God des levens en van zaligheid, en heeft God ten hoogste lief, en de naaste als Zichzelf, en eert aldus de goddelijke Wet.

Dit in het kort van de arbeid van Christus. Daar stoot heel de macht des duivels zich aan te pletter. Want Christus geeft geen kamp, maar Hij volhardt tot het einde. Maar bedenk eens even, hoe hier alles op die éne Persoon aankomt, waarvan geboekt staat: "Ik ben een worm, en geen man." Als de Koning nu maar even zou afwijken, dan zou alles zich ontbinden. Dan breken de steenrotsen; de zee zou uit haar perken treden; ja, de vlammen zouden overal uitslaan, de hemelen toegerold worden, de sterren neervallen. Alles zou zich ontbinden.

Maar die éne Man daar aan het kruis, die Martelaar, Die draagt heel het gestel. O, welk een Man is dat, die Eén uit duizend. Zo heeft de Koning drie volle uren gehangen aan het hout, zwijsend. Wanneer die drie uren geëindigd zijn, van in volle scheiding, in af zijn van Zijn Vader, dan wordt Zijn stem gehoord als Hij uitroept: "Mijn God, Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?" Daar houdt Hij vast: U bent en blijft Mijn God. Vandaar tot twee keer toe: "Mijn God", en: "Waarom hebt Gij Mij verlaten?" Waarom? Immers, opdat de toorn niet op Zijn kerk zou storten, want die zou dan vernietigd zijn, maar dat Hij die zou opvangen. Dan, tegelijk ... daar wordt de zon weer gezien, de duisternis verdwijnt. Wat heeft Christus gedaan? Die is de vloeden des toorns als doorgeworsteld, en heeft de geestelijke dood, de scheiding van God, ongedaan gemaakt met Zijn volharden om God in Zijn soevereiniteit te eren, Hem het geloof aan te brengen, en aan eerste en tweede wetstafel te blijven voldoen. Och, daar is het dan, dat alles ineens ontlast wordt. De schrikkelijke spanning waarin het gehele gestel was begint te wijken, en wat gebeurt er tegelijk?

Het is 3 uur in de middag als de priester in het heiligdom is om Gode offerande aan te brengen. Tegelijkertijd als hij daar is, wat hoort hij daar? Verschrikkelijk! Hij kijkt om ... daar scheurt de voorhang, een kleed dubbel dik van fijn getweerd linnen, van hemelsblauw en purper en scharlaken, van het allerkunstelijkste werk, met cherubim. Dat scheurt middendoor, door een onzichtbare hand, van boven tot beneden. Door een aardbeving? Neen, want het kleed hing los, aan gouden ringen.

Door de zonde zijn hemel en aarde van elkaar gescheiden, maar nu heft Christus' arbeid die scheiding op.

Zo is het Jezus, Die deze vereniging teweeg heeft gebracht, waarvan onze kinderen zingen, dat er geen Naam zoeter is en beter voor 't hart, Hij balsemt de wonden, en heelt alle smart, en dat Hij die Jezus is Die hemel en aarde verenigt tesaam.

De voorhang scheurt. Wat nu? Nu komt voor de dag dat de scheiding tussen het heilige - waar God gediend werd - en het heilige der heiligen (waar maar eenmaal 's jaars de hogepriester inging met het bloed der offerdieren en met een overvloedige wolk des reukwerks, waar de ark des verbonds was, met de cherubim der heerlijkheid, hun vleugelen uitbreidend over het verzoendeksel) was opgeheven.

Anders was van de ark alleen het eind der handbomen te zien - dus toen was er enige gedachtenis dat daar in het heiligdom de tegenwoordigheid Gods was - doch nu is het niet alleen het eind van de handbomen, maar wordt heel de ark des verbonds gezien. De toegang tot het heilige der heiligen is geheel geopend. Christus de enige Hogepriester, gaat Zelf in, met Zijn eigen bloed, in het ware heilige der heiligen, dat is de hemel zelf, met een overvloedige wolk reukwerks - met geheel Zijn arbeid voor Zijn ganse kerk - zodat hier geldt: "Het is volbracht." Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde.

Och, dat is toch wat voor de Koning geweest! Die heeft het er dóór gehaald! Heel Zijn kerk is machteloos, maar Hij is de sterke Held, Hij is de Overwinnaar, de machtige Jakobs. De zon gaat op. Daar waar de voorhang scheurt, wordt de zon weer gezien. De nacht wijkt, er komt verademing, er komt opening. Ja, zulk één, dat God de fiolen van Zijn toorn inhoudt. Want de schuld des volks heeft Hij, Die daar aan het kruis hangt, uit Zijn boek gedaan; ook ziet Hij geen van hunne zonden meer aan.

Die grote Koning zal dan nog wel sterven, maar Hij zal ook opstaan, ten hemel varen, aan de rechterhand Gods gaan zitten, om wat Hij in die arbeid verworven heeft, uit staat van verhoging aan Zijn kerk mede te delen. Daarom, wat ik u bidden mag, geeft acht op zo'n arbeid. Christus heeft alléén alles gedaan.

Laten wij dan leren, dat wij mensen zijn, die met onze beste werken niets anders kunnen doen dan onszelf bedoelen, dus uitleven de tegenstand en de vijandschap. Laten wij hier dan op letten, dat, als wij geen raad meer weten, er dan voor de dag komt, dat er bij God vandaan in Christus raad is. En wij verlicht worden, verborgenheden ontdekt worden, een weg openbaar wordt waar geen weg is, het pad voorgesteld wordt waar wij het niet weten. Zelfs, wanneer wij aan het eind van de Wet en van ons eigen pad zijn, geheel verloren, het bij ons afgedaan is, wat gebeurt er dan? Dan rolt de zondaar er tussen uit als een overtreder, en door goddelijk overwicht kennen wij ons dan schuldig. Waar God in Zijn rein deugdenbeeld gaat uitblinken - waar niet het minste van gekrenkt mag worden - och, dat kan zó boven alles gaan uitblinken, dat wij niets te zeggen hebben, maar erkennen rechtvaardig de dood verdiend te hebben. Dáár, God moet maar met ons doen, wij hebben niets meer in te brengen.

Maar, in plaats van te worden verstoten, wanneer wij de grond in Adam verliezen, neemt Christus ons - uit Zijn arbeid op Golgotha - in genade aan, in wedergeboorte, vernieuwing, reiniging door Zijn bloed, dekking met Zijn gerechtigheid, in Zijn verworven Geest te schenken en mede te delen, om ons in Zijn overwinning te doen delen. Ons in Hem te doen opstaan uit de dood onszelfs tot een nieuw leven; een nieuw schepsel in Jezus Christus, geschapen tot goede werken.

Hebben wij genade en aanneming verkregen, wat kunnen wij dan doen? Niets! Maar nu heeft Jezus Christus alles gedaan. En nu is de les en de bedoeling dit: dat, gelijk wij Christus de Heere hebben aangenomen, wij also in Hem zouden wandelen. Laten wij daar dan op letten, laten wij dat opmerken. Want met al ons doen leven wij maar uit wat Gode niet welgevallig kan zijn. Maar, waar wij er tussenuit vallen, is er plaats voor Christus.

Laat ons dan uit dit dierbaar, heerlijk Evangelie, uit de genadeleer, bemerken, dat in banden, noden en lijden de Koning in Zijn volharding ook heeft verdiend, dat wij vrijmoedigheid verkrijgen om toe te gaan: Zend, HEER, Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden, om gebracht te worden tot die tent, tot die tabernakel en tot de voorhof onzes Gods.

Dat God daartoe het Woord en de leer heilige. Bedenke een ieder, dat zulk een werk toch wel een werk is waaruit het alleszins betamelijk is, zulk een Jezus boven alles lief te hebben. Daarom is het ook recht en billijk, dat God spreekt: "Die Jezus Christus niet lief heeft, zij een vervloeking." Zullen wij daar rekening mee houden? Hij ziet niet op vroomheid en werken, maar of wij Zijn Zoon eren. Dat Hij daartoe dan Zijn Woord en leer ons heilige en zegene, en het gepredikte ons daartoe dienstbaar make, tot eer en verheerlijking Zijner Majesteit, in de zaligheid onzer zielen. Amen.

Slotzang.

Psalm 105: 3

Vraagt naar den HEER en Zijne sterkte ...

Zegen: Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.